

HANDLAGET

NR 4 • 2017

Hemslöjdsföreningen Sörmland

Sista numret för i år - snart är det jul!

Hemslöjdsföreningen och konsulenterna

Flera medlemmar har ställt frågor om hur hemslöjdskonsulenterna och hemslöjdsföreningen hör ihop. Det kan vara lite krångligt att hålla isär begreppen, men här är ett försök att reda ut hur det hänger ihop.

Länshemslöjdskonsulenterna är, och har länge varit, helt samhällsfinansierade. En kostnad som delas mellan stat och regional aktör (för Sörmlands del Landstinget).

Länshemslöjdskonsulenter kan ha olika huvudmän. I de flesta fall rör det sig om ideella hemslöjdsföreningar, landsting, länsmuséer eller regioner. Till och med 2011 var det Nämnden för hemslöjdsfrågor som hade ansvaret att samordna konsulentverksamheten och fördela de statliga medlen, samt att besluta och ge uppdrag till de regionala huvudmännen. I och med införandet av kultursamverkansmodellen har delar av det uppdraget, bland annat att fördela medel och följa upp regionernas hemslöjdsfrämjande verksamhet, övergått till Kulturrådet. I Sörmland hade hemslöjdskonsulenterna t.o.m. 2010 Hemslöjdsföreningen Sörmland som huvudman, vilket betyder att hemslöjdsföreningens styrelse var arbetsgivare.

Att som ideell styrelse ha ett arbetsgivaransvar är en betungande uppgift. Därför kom föreningens styrelse och hemslöjdskonsulenterna gemensamt fram till att ansöka om att konsulenterna skulle förflyttas till Landstinget och få Sörmlands museum som huvudman. Ansökan mottogs positivt och sedan 2011 har hemslöjdskonsulenterna varit en del av Sörmlands museum.

Oavsett huvudman har hemslöjdskonsulenterna sedan länge haft samhällsuppdraget att främja hemslöjd och arbeta efter de nationella och regionala kulturpolitiska målen. Det uppdraget fanns när de hade Hemslöjdsföreningen som huvudman likväl som nu då de ligger under Sörmlands museum.

Även om konsulenterna inte längre är anställda av hemslöjdsföreningen samarbetar de kring olika frågor, t.ex. när det gäller kurser, tälj- och textilakademierna, viss slöjklubbsverksamhet och deltagande på hantverksdagar.

Hemslöjdsbutik är något som många saknar, och tyvärr har fler och fler av de butiker som funnits runt om i Sverige fått lägga ner på grund av dålig lönsamhet. Det är bara på ett fåtal orter de numera finns kvar. Sörmlands museums butikskoncept bygger på att de produkter som säljs har någon koppling till muséets samlingar. Där finns ett urval av produkter som tillverkas av olika hantverkare, de flesta med regional anknytning. Butiken finns i Kungstornet Nyköpingshus, Retuna i Eskilstuna, receptionen på Nynäs slott sommartid och Sörmlands museum på förfrågan. Den senare även för köp av folkdräktsmaterial. Det finns även en webbshop <http://butiken.sormlandsmuseum.se/>.

Samtliga ledamöter i hemslöjdsföreningen arbetar som sagt

ideellt, vilket gör att möjligheterna till dess arbete är begränsade till hur ofta ledamöterna har möjlighet. Även Handlagets artiklar produceras till stor del på detta vis, den tjänst som köps in är den grafiska formgivningen och sammanställningen av material, vilket sköts på ett utmärkt sätt av vår redaktör Ann. Skicka gärna in material till henne!

Det är alltså alla medlemmar som gör föreningen till vad den är!

TEXT: HELENA ÅBERG OCH KERSTIN UPPMAN

Hemslöjden

Hemslöjdsföreningen Sörmland
Nr 4 • 2017 www.slojdisormland.se

Spoonfest

Jag kliver av tåget i det vackra landskapet Edale i norra England. Det är kallt och disigt men ändå så vackert med de höga gräsbeklädda kullarna där fåren betar. Jag går helt själv med en vandringsryggsäck och tält igenom den engelska byn och beundrar den nya miljön.

Lite vilsen frågar jag lokalinvånarna vart jag ska någonstans, första paret utbrister "SPOON-FEST!?" Haha sorry, never heard of it." En annan dam i turistcentret är mer förstående "Oh, is it that time of the year again" och pekar mig i rätt riktning.

Efter att ha tält skedar i två år helt på egen hand så känns detta som kulmen på min resa. Den simpla träskeden har fått stor uppmärksamhet internationellt, och spoonfest är den största samman-

komsten för oss intresserade av dem. Över trehundra platser har evenemanget och biljetterna säljs slut på ett ögonblick. Själv ska jag inte bara på spoonfest utan även på prefest kurserna som hålls i tre dagar innan själva evenemanget. Många nya människor att träffa som jag bara läst om och sett på videoklipp.

Jag kommer fram till vad som verkar vara rätt område. En gigantisk inmurad betesmark där deltagarna ska tälta, ett stort samlingstält invid en skara träd där det är uppordnat sittplatser och eldstäder. Den första personen jag stöter på är självaste Barnaby Carder, eller "Barn The Spoon" som han kallas. Förmodligen den mest ikoniska och framstående figuren i skedtäljarvärlden. Är väl smått nervös när jag utmattad kliver fram och frågar denna herre var jag kan hitta mat och kaffe inför kursstarten.

Så börjas det, en intensiv vecka varav först tre dagar kurser som för mig hölls av nederländaren Jan Harm. Andra kurser hölls av Anja Sundberg, Jörgge Sundqvist samt Beth Moen. Tre svenskar som jag också bara hört talas om men aldrig träffat tidigare. På dagtid hölls kurserna och på kvällarna blev det täljstopp då vissa drog ner till byns pubar och åt mat medan andra satte sig

runt en brasa och snackade, senare dracks det en hel del öl och vissa började spela instrument och sjunga. Det snackades mycket skedar, nästan bara skedar, det snackades även om kåsor men det kallades på festen inte för en kåsa utan en "dricksked", eftersom allt är skedar.

Många kände till varandra sedan innan och hade varit på festivalen tidigare. Jag som var ny blev väl mottagen, och folk skulle veta allt om hur jag började tälja, vilka verktyg jag använde, favoritträd och färg på kalsongerna och chockade blev många när jag berättade att jag inte tagit några kurser i täljning utan lärt mig allting helt själv. Kursen med Jan Harm blev min första kurs i slöjd sedan högstadiets slöjd i skolan. En nyttig upplevelse där jag fick nya ögon för design och många nya tips.

Att tälja en sked kan verka simpelt, men denna festival tycker jag bevisar motsatsen. Så många människor som samlas för en så till synes enkel sak. Det var en otroligt lärorik och rolig upplevelse att få vara med på Spoonfest 2017 i engelska Edale med fantastiskt folk från världen över där vi alla kan prata samma språk. Allt tack vare Hemslöjdsföreningens stipendium* som jag tackar ödmjukast för.

TEXT & FOTO: MATTIAS HÖÖG, MATTIS SLÖJD

1

2

3

1. Kurserna iordninggjorda inför prefest kurserna i ladan.
2. Jörgge håller kurs under prefest.
3. Jag säljer en sked till en vän.

* Styrelsen hoppas att kommande årsstämma ska godkänna styrelsens förslag att göra stipendiet sökbart.

Växtfärgning i Eskilstuna

Alla som arbetar ideellt i Hemslöjdsföreningen blir årligen erbjudna att delta i en workshop av något slag som tack för de ideella insatserna.

I år var ämnet växtfärgning av papper och tyg med växter och skrot i en kurs ledd av Elisabet Jansson. Grytor med varmt vatten och lökskal respektive björklöv/renfana utgjorde grunden för de objekt som skulle färgas.

Växtdelar och järnskröt virades sedan in i tyg och papper och knöts ihop till små paket som sedan fick ligga och gotta sig i värmen i kastrullerna cirka en timme. Alla var nyfikna

på att öppna sina paket för att se resultaten, det var nästan som julafton!

Det hinns inte så mycket på en dag, men det blev åtminstone en introduktion till en spännande hobby där möjligheterna är närmast oändliga.

Mer info om Elisabet Jansson finns på:

www.textilainslag.wordpress.com

TEXT & FOTO: KERSTIN UPPMAN

Växtdelar som ger olika färg tillsammans med skrot.

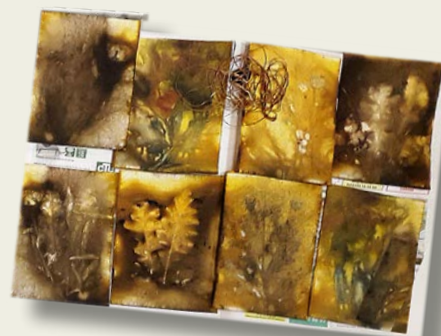
Kursledaren Elisabet Jansson kollar processen i grytorna.

Åsa Nordqvist väljer bland växterna.

Blomblad och skrot på akvarellpapper i väntan på färgning.

Färgningen gav spännande resultat på akvarellpapper.

Tygpaket färgat i lökskalsbad.

**Vill DU
vara med i Hem-
slöjdsföreningens
styrelse 2018?**

Anmäl intresse till
[hemslojdensormland
@gmail.com](mailto:hemslojdensormland@gmail.com)

Kalendarium

November

29/11 Sy en anteckningsbok

Eskilstuna, Folkhögskolans lokal på ReTuna, Folkestaleden 7, kl 16-19. Do It Together Återbruksslöjd. Material och verktyg finns på plats. Kaffe/te/smörgås/kaka finns att köpa. Kontakt: Eva Svensson, eva.svensson@dll.se eller www.facebook.com/Returslojd/ **Gratis & Drop-in.**

27/11 Slöjdträff - Väva på kartong

Katrineholm, Kulturhuset Ängeln, kl 16:30 - 19:00. Kontakt: Åsa Nordqvist asa.nordqvist@hotmail.se

December

6/12 Julpynt i metall

Eskilstuna, Folkhögskolans lokal på ReTuna, Folkestaleden 7, kl 16-19. Do It Together Återbruksslöjd. Material och verktyg finns på plats. Kaffe/te/smörgås/kaka finns att köpa. Kontakt: Eva Svensson, eva.svensson@dll.se eller www.facebook.com/Returslojd/ **Gratis & Drop-in.**

11/12 Slöjdträff - Nålbinding

Katrineholm, Kulturhuset Ängeln, kl 16.30-19.00. Kontakt: Åsa Nordqvist, asa.nordqvist@hotmail.se

16/12 Julslöjd med Täljakademin

Söderskolans slöjdsal i Flen, kl 10-16. Vi träffas traditionsenligt och täljer roliga och användbara föremål för julen som tomtar, grötslevar, ljusstakar, änglar, stjärnor, granar mm. Ulf Andersson Eckardt och Ulrika Eckardt bidrar med idéer och handledning. Virke och en del verktyg finns på plats att låna, men ta gärna med egna pågående projekt liksom verktyg. Pris: 100 kr medlem i Hemslojdsföreningen Sörmland, övriga 150 kr. **Anmälan senast 7/12** till Lotta Risberg, lotta.risberg@dll.se

Julklapps-
tips!

Handgjord Täljkniv - 1495 kr

Handsmitt knivblad av fjäderstål och skaft i björk lindat med björkrot. Inspiration från en pall i Sörmlands museums samlingar.
Form: Simon Svennberg.
Sörmlands museums butik.

Materialsats till Nåldyna - 199 kr

Nåldyna av kläde som du broderar själv. Inspiration från detaljer ur Vingåkersdräkten i Sörmlands museums samlingar.
Form: Karin Holmberg.
Sörmlands museums butik.

<http://butik.sormlandsmuseum.se>

God Jul
&
Gott Nytt
Slöjdår!

Nästa nummer av Handlaget 2018!

**Manusstopp för nästa nummer av
Handlaget: Söndag 18 februari.**

Vill du bidra till att Handlaget blir som du vill? Skicka in högupplösta foton, notiser, berättelser, frågor eller texter till redaktionen så tar vi med det i nästa Handlag. Maila direkt till redaktören och grafiska formgivaren: ann@ann.se. Om ni kontinuerligt vill få information om våra aktiviteter på e-post, skicka er adress till: hemslojdensormland@gmail.com. Ni som redan får Handlaget på e-post behöver inte göra det.

Kontaktuppgifter

Hemslojdsföreningen Sörmland

Ylva G Karlsson, ordförande • 0730-68 31 42
hemslojdensormland@gmail.com
Björneberg 1 Forsa • 641 91 Katrineholm
www.slojdisormland.se

Länshemslojds konsulenterna Sörmlands Museum

Karin Edlund, Textil • 0155-24 70 94,
076-721 91 11 • karin.edlund@dll.se
Anny Liivamäe, Barn & ungdom • 0155-24 55
23, 076-721 88 80 • anny.liivamae@dll.se
Helena Åberg, Enhetschef/hårslöjd
0155- 24 57 27, 070-946 15 26
helena.berg@dll.se
www.sormlandsmuseum.se

